

תוכנית אלקטיב בהמטולוגיה לתלמידי רפואה במרכז הרפואי תל-אביב (ביה"ח איכילוב)

רקע ומטרה:

במרבית בתי החולים הגדולים, הוקמו בשנים האחרונות בתוך החטיבה הפנימית, מחלקות המטו-אנוקולוגיות עצמאיות הכוללות מרפאות, מחלקות אשפוז ויחידות להשתלת מח-עצם וכן מעבדות מחקר. כתוצאה מכך, חולים המטו-אנוקולוגיים אינם מגיעים יותר לאבחון וטיפול במחלקות הפנימיות, ותלמידי רפואה אינם נחשפים כלל לחולים אלה. מטרת האלקטיב היא לפיכך, להקנות לתלמידי רפואה בוגרים ידע וחשיפה למקצוע אליו הם לא נחשפו במהלך לימודיהם הקליניים.

משך האלקטיב:

4 שבועות

תוכנית לימודים:

על מנת לקיים מסגרת הוראה מסודרת, תהיה עדיפות לקבוצות של 4-5 סטודנטים. מסגרת זו תאפשר מתן ביקורים מודרכים, קיום סמינרים ודיונים על נושאים נבחרים, הדרכה בשיטות המעבדה המתקדמות וברפואת עירוניים.

כללי:

1. כל שבוע יוקדש לנושא או שניים
2. ההוראה תהיה פרטנית - תלמיד צמוד לרופא במהלך יום עבודתו במרפאה, או ביעוצים וקבוצתית - ביקורים מודרכים, סמינרים, הדרכה במורפולוגיה ובמעבדות
3. בכל שבוע התלמידים יכינו סמינר על אחד הנושאים הרלוונטיים לאותו שבוע.
4. התלמידים ישתתפו בכל הפעילויות של המערך ההמטולוגי, הכוללת דיוני צוות, ישיבה פתולוגית, ישיבת הדמייה, סמינרים ו - Journal club.
5. תינתן אפשרות לסטודנטים להכין Journal club בהדרכת רופא בכיר.

שבוע ראשון:

דגש: בשבוע זה יושם דגש על אבחון וטיפול במחלות לימפו-פרוליפרטיביות (לימפומה, הודג'קין, CLL) מיאלומה נפוצה ו - MPD/MDS. אופן ההוראה:

- התלמידים יצטרפו לרופאים במרפאות ויקבלו הדרכה אישית, הכוללת הכרת המחלות השונות, דרכי האבחון והתאמת טיפול.
- התלמידים יתלוו לרופאים בבצוע פרוצדורות כגון בדיקת מח-עצם ובמתן ייעוצים במחלקות בית החולים
- התלמידים יקבלו הדרכה במיקרוסקופ, בבדיקת משטחי דם ומח-עצם.
- תעשה הכרת התרופות הכימיות והשימוש בהם במחלות השונות, תוך הכרת תופעות הלואי והטיפול בהם
- יושם דגש מיוחד על היבטים אתיים ותקשורת חולה-רופא (מסירת אינפורמציה לחולה)

שבוע שני:

דגש: הקניית ידע בתחום מחלות קרישה ודם, וברפואת עירוניים (בנק הדם) אופן ההוראה:

- התלמידים יצטרפו לרופאים במרפאת קרישה ויכירו את המצבים השונים של קרישיות יתר, דרכי אבחון, טיפול ומניעה.
- תעשה הדרכה בשיטות המעבדה לאבחון הפרעות במנגנון הקרישה ופענוח הבדיקות
- התלמידים יתלוו לרופאים במתן ייעוצים בנושאי טיפול בנוגדי קרישה במחלקות בית החולים ובבעיות דם חריף בחדר ניתוח, חדר לידה ויחידת טראומה.
- התלמידים ישהו בבנק הדם, ילמדו מקרוב על מרכיבי הדם השונים.
- יושם דגש מיוחד על ההתוויות והנהלים במתן מוצרי הדם השונים, כולל טיפול במצבי טראומה ופגוע המוני.

שבוע שלישי:

דגש: הקניית ידע בלויקמיות החריפות ובהמטו-אונקולוגיה אינטנסיבית

אופן ההוראה:

- התלמידים יצטרפו אל צוות הרופאים בעת ביקור במחלקה וביחידת השתלת מח-עצם
- יושם דגש על אבחנה של לויקמיות החריפות, כולל הוראה במיקרוסקופ, בבדיקת משטחי דם ומח-עצם, והשימוש במכשיר ה- FACS באבחון ממאירויות המטולוגיות.
- התלמידים יכירו את תופעות הלוואי של טיפולים כימיים אינטנסיביים, ויושם דגש מיוחד על גישה לחולה עם חום ומצב חיסוני ירוד.
- כמו כן יושם דגש מיוחד על תקשורת עם החולה הקריטי וזכות החולה לדעת.

שבוע רביעי ואחרון:

דגש: הקניית ידע בתחום של השתלות מח-עצם ובתחום של מחקרים קליניים

אופן ההוראה:

- התלמידים יצטרפו אל צוות הרופאים במחלקה וביחידת השתלת מח-עצם ובמרפאת השתלות.
- יושם דגש על הכרת ההתוויות לבצוע השתלת מח-עצם עצמית ואלוגנאית, מערכת סווג רקמות והתאמת תורם, טיפול כימי high-dose וסיבוכיו.
- התלמידים יכירו את שיטות המעבדה לעבוד והפקת תאים להשתלת, ומעקב אחר קליטת השתל. במסגרת מרפאת השתלות יושם דגש על סיבוכים ארוכי תווך של טיפול כימי ושל השתלה.
- התלמידים ילמדו על חשיבות המחקרים הקליניים ואופן ביצועם, כולל היבטים אתיים, ובכלל זה משמעות ה"הסכמה מדעת".